

Sygn. akt I ACz 2326/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Krzysztof Sobierajski (spr.)

Sędziowie SSA Wojciech Kościółek

SSA Paweł Rygiel

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko J. K.

o rozwód

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 23 września 2015 roku, sygn. akt XI C 2900/14

postanawia

oddalić zażalenie.

Wojciech Kościółek Krzysztof Sobierajski Paweł Rygiel

Sygn. akt I ACz 2326/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w pkt I stwierdził swoją niewłaściwość, natomiast w pkt II przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Tarnowie. Przywołując art. 200 § 1 k.p.c. oraz 15 § 1 k.p.c. wskazał, że w rozpoznawanej sprawie ostatnim wspólnym miejscem zamieszkania małżonków był K. a obecnie powód zamieszkuje pod adresem (...)Z. w obrębie właściwości Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, a pozwana - w T. ul. (...).

Powód złożył zażalenie na powyższe postanowienie wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenia art. 200 § 1 k.p.c. poprzez przekazanie sprawy przez Sąd Okręgowy w Krakowie do Sądu Okręgowego w Tarnowie z uwagi na brak miejsca zamieszkania którejkolwiek ze stron postępowania w okręgu tut. Sądu, w sytuacji gdy w czasie złożenia pozwu i aktualnie ma on miejsce zamieszkania w okręgu tut. Sądu. Podniósł, że w pozwie podał miejsce zamieszkania poza K., gdyż obawiał się ujawnienia miejsce swego rzeczywistego zamieszkania przed powódką. Do zażalenia powód dołączył kopię umowy najmu.

W odpowiedzi na zażalenie powoda pozwana podzieliła argumentację zwartą w zaskarżonym postanowieniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przewidując właściwość wyłączną sądu art. 41 k.p.c. stanowi, że powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. Na gruncie niniejszej sprawy w pozwie rozwodowym powód jako swój adres zamieszkania podał lokalizację w (...)(...) natomiast adres do doręczeń pozwanej umiejscowił w T.. W świetle zatem takiego określenia miejsca zamieszkania małżonków zasadne było stwierdzenie przez Sąd I instancji na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. swojej niewłaściwości i przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Tarnowie.

Krytycznie należy odnieść się do przywoływanej przez powoda w zażaleniu okoliczności, że w chwili składania pozwu nadal mieszkał w K., o czym ma świadczyć przedłożona przez niego częściowo nieczytelna kopia umowy najmu wskazująca, że najemca oddał mu lokal do używania z dniem 1 sierpnia 2014 roku. Po pierwsze w pozwie datowanym na dzień 28 sierpnia 2014 roku powód jednoznacznie określił swój adres zamieszkania jako (...)(...) pomijając przywoływany przez niego obecnie adres zamieszkania w K.. Po drugie jego tłumaczenie, że w pozwie nie podał swojego rzeczywistego miejsca zamieszkania, gdyż obawiał się jego ujawnienia przed powódką jest nieprzekonujące. Po trzecie wreszcie z przedłożonej przez powoda kopia umowy najmu wynika, iż lokal w K. został mu udostępniony dopiero z początkiem sierpnia 2014 roku, co nie wyjaśnia kwestii miejsca jego zamieszkania w okresie między wyprowadzeniem się z mieszkania zajmowanego wspólnie z pozwaną a wprowadzeniem się do przywoływanego przez niego nowego lokalu.

Prowadzi to do wniosku, iż jedynym stałym adresem jego zamieszkania, który jest zresztą adresem jego zameldowania, po wyprowadzeniu się przez pozwaną ze wspólnie zajmowanego przez strony mieszkania w K., co miało miejsce w pierwszej połowie 2014 roku, jak i w okresie bezpośrednio poprzedzającym wytoczenie przez niego pozwu rozwodowego oraz w dniu wniesienia tego pozwu była lokalizacja w miejscowości (...)(...), a nie w K. i to niezależnie od tego, czy dotyczy to adresu w K., pod którym znajdował się lokal wspólnie zajmowany przez strony, czy też lokal także w K., który został mu udostępniony na podstawie dołączonej do zażalenia umowy najmu.

W orzecznictwie przyjmuje się, że Sąd miejsca ostatniego wspólnego zamieszkania małżonków nie przestaje być właściwy dla powództwa ze stosunku małżeństwa, jeżeli jedno z małżonków zamieszkuje nadal w okręgu tego sądu (por. orzeczenie SN z 12 czerwca 1951 r., C. 428/51, LexisNexis nr 395238, OSN 1953, nr 3, poz. 62). Podkreśla się również, że określenie „jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu” wskazuje, że chodzi o ciągłość zamieszkiwania lub zwykłego pobytu od czasów zamieszkania obojga małżonków. Zmiana miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu poza okręg sądu, jeżeli nawet później okaże się czasowa, powoduje niemożność określenia właściwości sądu na podstawie ostatniego miejsca zamieszkania małżonków (zob. J. Gudowski, M. Jędrzejewska „Komentarz do art. 41 k.p.c.”, stan na dzień 10 kwietnia lipca 2012 r., Lex). Określenie zatem miejsca zamieszkania powoda w miejscowości (...)(...) choćby miało charakter jedynie czasowy i powód faktycznie aktualnie zamieszkiwał w K. nie pozwala na oznaczenie właściwości sądu w postępowaniu rozwodowym toczącym się między stronami na podstawie ostatniego miejsca zamieszkania małżonków.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił złożone przez powoda zażalenie.

Wojciech Kościółek Krzysztof Sobierajski Paweł Rygiel